

ADRESĀCIJAS OBJEKTU NOSAUKUMU PAREIZA VEIDOŠANA

SKAIDROJUMS

2021

Valsts zemes
dienests

NORMATĪVIE AKTI

Ministru kabineta 2021. gada 29. jūnija noteikumu Nr. 455 "Adresācijas noteikumi" 8.3. apakšpunkts nosaka, ka adresācijas objekta nosaukumu veido atbilstoši [Valsts valodas likumā](#) noteiktajām prasībām un normatīvajiem aktiem vietvārdu informācijas jomā. Savukārt Adresācijas noteikumu 58. punkts nosaka, ka pašvaldība nodrošina iesniegto datu atbilstību šo noteikumu prasībām, [Valsts valodas likumā](#) noteiktajām prasībām un normatīvajiem aktiem vietvārdu informācijas jomā.

Tas nozīmē, ka pašvaldībām, piešķirot vai mainot adresācijas objekta (ēkas, ielas, ciema, mazciema) nosaukumu, jāievēro ne tikai Adresācijas noteikumos minētās prasības, bet arī Valsts valodas likumā un Ministru kabineta 2012. gada 10. janvāra noteikumos Nr. 50 "Vietvārdu informācijas noteikumi" minētās prasības.

Vietvārdu informācijas noteikumi nosaka vietvārdu, tajā skaitā, ēku, ielu, ciemu, pilsētu, pagastu veidošanas, piešķiršanas, apstiprināšanas, uzkrāšanas, publiskošanas, izmantošanas, saglabāšanas un aizsardzības kārtību. Minēto noteikumu 16.¹ punkts nosaka, ka vietvārdu piešķirēj institūcijām ir pienākums iesniegt Valsts valodas centrā atzinuma saņemšanai lēmuma projektu par oficiālā vietvārda vai oficiālā paralēlnosaukuma piešķiršanu, vietvārda statusa maiņu vai rakstības formas precizēšanu. Atzinumu Valsts valodas centrs sniedz šo noteikumu [16. punktā](#) minētajā termiņā un kārtībā. Tas nozīmē, ka pašvaldībām, piešķirot vai mainot adresācijas objekta (ēkas, ielas, ciema, mazciema) nosaukumu, ir jāpieprasa Valsts valodas centra atzinums. Savukārt tikai pamatojoties uz Valsts valodas centra atzinumu, pašvaldība piešķir jaunu adresācijas objekta nosaukumu, kā arī maina vai precizē tā rakstības formu. Līdz ar to lēmumos par jauna adresācijas objekta nosaukuma piešķiršanu, adresācijas objekta nosaukuma maiņu vai pieraksta formas precizēšanu vēlams norādīt Valsts valodas centra atzinuma numuru un datumu.

Papildus paskaidrojam, ka Valsts valodas centrs jau 2003. gada 7. maijā ir izdevis ieteikumus "Par ciemu, viensētu, ēku un citu vietu nosaukumu (vietvārdu) veidošanu, rakstību un lietošanu oficiālos dokumentos", kuros ir noteiktas vadlīnijas, kā tiek veidoti vietvārdi. Līdz ar to, piešķirot vai mainot adresācijas objekta nosaukumu, iesakām pašvaldībām izmantot [Valsts valodas centra ieteikumos minētās vadlīnijas nosaukumu veidošanā](#).

PRASĪBAS

Lai nodrošinātu adresācijas objektu nosaukumu atbilstību Valsts valodas likumam un normatīvajiem aktiem vietvārdu informācijas jomā, kā arī lai netiktu veidoti latviešu valodas normām neatbilstoši nosaukumi, adresācijas objekta nosaukuma rakstībā jāievēro vairākas prasības.

1 Nosaukumu, ko veido viens vārds, raksta ar lielo sākumburtu (pārējie burti – mazie).

*Bērzi
Viesturi
Skola
Krejotava*

2 Nosaukumā, ko veido divi vai vairāki vārdi, ja nākamie vārdi nav īpašvārdi, tos raksta ar mazo sākumburtu.

Nosaukuma otrais vārds rakstāms ar mazo burtu, ja tas ir sugas vārds (nomenklatūras vārds), kas adekvāti apzīmē nosauktā objekta pašreizējo vai atmiņā saglabāto tipu vai tā funkcionēšanas veidu.

*Standzes ciems
Valdekas doktorāts
Pūces dzirnavas
Brīvības iela
Mazā Pils iela*

3 Ciema vai mazciema nosaukuma otrais vārds rakstāms ar mazo burtu arī tad, ja tas ir sugas vārds (nomenklatūras vārds), kas adekvāti apzīmē ēku, sabiedrisko vai ražošanas objektu, kas bijis par kodolu, ap kuru izveidojies ciems, mazciems.

*Aglonas stacija
Degu muiža
Lubes krogs
Vandzenes skola
Īles sanatorija*

4 Nosaukuma otrais (arī trešais) vārds rakstāms ar lielo burtu šādos gadījumos:

- ja saliktais nosaukums ir veidots no kāda cita objekta nosaukuma (t.i., izmantojot īpašvārdu).
- ja vārds lietots pārnestā nozīmē un jau sākotnēji nav adekvāti apzīmējis nosauktā objekta tipu vai funkcionēšanas veidu.
- ja vārds aizgūts no citas valodas un netiek lietots latviešu literārajā valodā kā sugas vārds.

*Raunas Staburags
Kurzemes Šveice
Mazā Pils iela*

*Zelta Dibens
Gaišais Ceļš
Jaunā Pasaule*

*Mazciemi:
Staraja Meļņica
Tihaja Pristaņa*

5 Atsevišķos gadījumos, kad ir atļauts nosaukumā lietot ciparus, kā arī vēsturiski piešķirtos nosaukumos, ko veido vārds, kam seko numurs, numuru raksta ar arābu cipariem un no vārda to atdala ar atstarpi.

*Kalniņi 2
Apses 5*

6 Ja nosaukums sākas ar numuru vai datumu, kas atveidots ar cipariem, tad numurs vai datums uzskatāms par nosaukuma pirmo vārdu, numuru raksta ar arābu cipariem, aiz numura liek punktu un, atdalot ar atstarpi, raksta attiecīgo vārdu.

*2. kopmītnes
4. līnija
11. novembra krastmala
13. janvāra iela*

7 Adresācijas objektu nosaukumos nevajadzētu izmantot garus saliktus nosaukumus no vairākiem vārdiem, pat ja tie iekļaujas 40 rakstu zīmēs, jo tas būtiski apgrūtina adreses lietošanu informācijas sistēmās. Izlaižot adreses pierakstā kādu no vārdiem vai neprecīzi pierakstot, adreses pieraksts būs nepareizs. Jāņem vērā - rakstzīmes ir arī atstarpe un jebkura pieturzīme.

*Ūdens līmeņa mērīšanas
aka*

*Ūdens ņemšanas sūkņu
stacija*

*Lauksaimniecības
tehnikas novietne*

8 Nosaukumi Latvijā veidojami atbilstoši latviešu valodas normām un rakstāmi latviešu alfabēta burtiem. (Izņemot 9. un 10. punktā norādītos gadījumos.)

*Stiuraiņi (nevis Styuraiņi)
Vilcāni (nevis Vylcāni)*

9 Veidojot jaunus vai oficiāli apstiprinot esošos nosaukumus, vēlams ņemt vērā vietējās nosaukumu veidošanas tradīcijas un novada izrunas īpatnības, t. sk. nosaukumus lībiešu valodā un latgaliešu rakstu valodā.

*Cienu nosaukumi:
Mazirbe / Irē
Lielirbe / Īra
Baltinava / Baļtinova
Kalupe / Kolups*

10 Lībiešu vēsturiski apdzīvotajās teritorijās vietvārdus veido arī lībiešu valodā atbilstoši lībiešu valodas normām.

*Košrags / Kuoštrōg
Saunags/ Sānag*

11 Nosaukumiem jāiekļaujas latviešu valodas gramatiskajā sistēmā arī tad, ja tie veidoti no nelatviskiem personvārdiem (vārdiem, uzvārdiem, pseidonīmiem, iesaukām).

*Aleksandrova (nevis
Aleksandrovo)
Cvetkovi (nevis Cvetkov)
Grasi (nevis Gras)
Jasini (nevis Jasin)*

12 Nav pieļaujami latviešu valodas tradīcijām neatbilstoši, mākslīgi veidoti adresācijas objektu nosaukumi.

*Latbirzs
Gazstroj*

13 Adresācijas objektu nosaukumu rakstībā defise lietojama tikai atsevišķos gadījumos, piemēram, ja divas vai trīs apbūvei paredzētas zemes vienības apvienotas vienā un to īpašnieks vēlas saglabāt iepriekšējos nosaukumus vai, ja apvienotas divas vai vairākas apdzīvotās vietas.

*Dravnieki-Lapsas
Naudieši-Valstes,
Kainaiži-Ķudras-Branti
Briški-Balckari*

14 Defisi nelieto, ja nosaukums veidojies, objektu sadalot.

*Žeburu Plučī vai Pluču
Žebri (nevis Žebri-Plučī)*

15 Adresācijas objektu nosaukumi var būt gan salikteņi, gan vārdu savienojumi

*Jaunāmuiža
Jaunmuiža
Lejasrēķi
Jaunā muiža
Lejas Rēķi*

16 Adresācijas objektu nosaukumos izmantotajos personvārdos (vārdos, uzvārdos, pseidonīmos, iesaukās) nav vēlami saīsinājumi, personvārda vietā rakstot tā pirmo burtu vai dažus burtus. Šādi nosaukumi oficiāli piešķirami un apstiprināmi nesaīsinātā veidā.

*Krišjāņa Barona iela
(nevis Kr. Barona iela vai
K. Barona iela)*

*Jāņa Grestes iela
(nevis J. Grestes iela)*

1 Adresācijas objektu nosaukumos nevajadzētu izmantot vārdus, tai skaitā personas vārdu un uzvārdu vienskaitlī.

*Lāči (nevis Lācis)
Jāņi (nevis Jānis)
Kļavas (nevis Kļava)*

1 Atbilstoši Adresācijas noteikumu pamatprincipiem pašvaldībām jāņem vērā, ka administratīvajā teritorijā un novada teritoriālā iedalījuma vienībā adrese nedrīkst atkārtoties. Gadījumos, kad diviem vai vairākiem adresācijas objektiem ir piešķirti vienādi nosaukumi, pašvaldībām jānosaka tiem adreses ar atšķirīgiem nosaukumiem, vēlams – neizmantojot ciparus, lai nerastos pārpratumi pašiem adrešu datu lietotājiem, dažādiem dienestiem un adrešu datu izmantošanai citās informācijas sistēmās.

*Kalniņi
Jaunkalniņi
Veckalniņi
Upes Kalniņi
Meža Kalniņi
Vecie Kalniņi*

*(nevis Kalniņi 1,
Kalniņi 2, Kalniņi 3
vai 1. Kalniņi, 2. Kalniņi,
3. Kalniņi)*

Neskaidrību gadījumos par adresācijas objekta nosaukumu veidošanu atbilstoši Valsts valodas likumā noteiktajām prasībām un normatīvajiem aktiem vietvārdu informācijas jomā lūdzam pašvaldībām vērsties Valsts valodas centrā, jautājumus sūtot uz elektroniskā pasta adresi pasts@vvc.gov.lv.